

Jak skončí hra o finanční řád světa?

Expremiér Paroubek má tušení

- CZ24 News | 25. října 2023

Musí to být hra s námi, ne proti nám.

Před ukrajinským konfliktem, resp. před zavedením sankcí na Rusko, se drtivá většina (cca 90%) mezinárodního obchodu a transakcí prováděla v dolarech. Věci se ale poněkud změnily. Pokud vývoj bude pokračovat současným tempem, tak to může být v roce 2025 méně než polovina.

Stejně radikálně se můžou měnit také devizové rezervy států, které byly před ukrajinskou válkou vedeny z velké části v dolarech (cca 60%), z menší části v eurech (cca 25%) a teprve pak v dalších měnách.

Velké skupiny států Globálního jihu jako jsou členové BRICS+, ŠOS, ASEAN (atd.) se bouří proti současnému obchodování s nekontrolovatelně tištěnými dolary a chtějí dát v platbách mezinárodního obchodu přednost národním měnám. Hodně se mluví také o krytí vedoucích národních měn zlatem. Současně se tyto státy pokoušejí vytvořit rezervní měnu, která by se opírala o reálné bohatství.

Jednoduše řečeno, vytvářejí finanční řád, ve kterém má být měna státu podložena odpovídající hodnotou produkce nebo zlatem, nikoliv pouhou spekulací jako se žetony v kasínu. Takových spekulativních dolarů se točí v nejrůznějších mezinárodních finančních transakcích mnohonásobně víc než je HDP celého světa.

Pokud by se podařilo prosadit národní měny do plateb v zahraničním obchodě, polovina dolarů mimo vnitřní trh USA - nazvěme je třeba "mezinárodními dolary" - nebude potřeba. To by byl skutečný otřes. Dolarů mimo USA je mnohonásobně více než "vnitřních dolarů" pro transakce uvnitř USA. Nikdo však neumí říct, kolik jich přesně je, protože USA to dávno přestaly zveřejňovat.

Co může Washington proti oslabování dolaru udělat?

Pokud jde o politiku států BRICS, může zkoušet podobně zaměřená seskupení rozložit. Další krok, který Washington může udělat, je obětování eura. Euro lze snadno ohrozit, protože na rozdíl od dolaru není národní měnou. Má sice centrální banku, ale nemá evropské ministerstvo financí, které by zajišťovalo sílu měny ze strany rozpočtových příjmů a hlídalo obchodní bilanci.

Čína vlastní obrovské dolarové rezervy ve formě dluhopisů Spojených států. Ty by začaly ztrácet hodnotu, kdyby je chtěla rychle prodat. Pokud však státy BRICS zavedou zlatem podložené národní měny, cena zlata výrazně vzroste, a toho má Čína takovou zásobu, že by to mohlo ztráty z dluhopisů USA z růstu cen zlata pokrýt.

Není pochyb, že USA si udrží silnou ekonomickou pozici i po takové zásadní změně, jako je pokles role dolaru v mezinárodních platbách, ale ztratí pozici vedoucí finanční velmoci.

Jaký by tedy měl být postup českého státu?

Česko by mělo být především odvážnější. Svět se mění a změní se i bez nás, když se budeme bát jít za našimi národními zájmy. Tyto změny přitom mohou být stejně zásadní jako roku 1989. Nejde jen o finanční řád, ale také o zásadní politické změny. Výsledkem změn bude multipolární uspořádání světa. Cílem je svět bez bezmocného podléhání diktátu hegemonu.

Od vládní pětikoalice nějaké zásadnější politické úvahy nemůžeme čekat, protože by ukázaly, jak je nejednotná. Při tak zásadní mezinárodní "šachové hře" však nestačí mluvit v náznacích. Je zapotřebí najít odvahu k rozhodnutím, která naší vlasti zajistí takové místo ve změněném světě, které je dlouhodobě hájitelné.

To není otázka zbraní, ty ujídají chleba. Potřebujeme dlouhodobě udržitelné místo v hodnotových řetězcích mezinárodní spolupráce. Nepotřebujeme nepřátele, potřebujeme přátele a partnery i mimo malý evropský dvorek.

K tomu však Česká republika potřebuje samostatnou zahraniční politiku. Nemusíme slepě následovat sankce proti Rusku a Číně. Stejně tak nemusíme bez kritického hodnocení podporovat zkorumpovaný ukrajinský režim. Také členství v Evropské unii a NATO je třeba využít k tomu, aby skutečně začaly plnit funkce garantů mírové mezinárodní spolupráce, ke kterým se proklamativně hlásí.

Zkrátka, musí to být hra s námi, ne proti nám.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)